

การยอมรับสู่การเรียนรู้

ในการเริ่มต้นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติให้ดีขึ้นนั้น สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งเพื่อการมีอนาคตที่ดีคือจุดเริ่มต้นที่มาจากการศึกษา แน่แน่นอนว่าการมีการศึกษาที่ดีย่อมเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยทั่วไป ในบริบทของแรงงานข้ามชาติเอง การเรียนรู้ภาษาของประเทศที่ตนย้ายถิ่นมาเพื่อทำงานนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งเพื่อตอบสนองต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันอีกทั้งยังเป็นการเอื้ออำนวยต่อการสื่อสารในสถานที่ทำงาน ซึ่งการสื่อสารที่ดีและมีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้แรงงานย้ายถิ่นหลากหลายชาติเหล่านี้มีโอกาสเพิ่มมากขึ้น เฉกเช่นเดียวกับแรงงานสัญชาติเมียนมาร์ที่หลังไหลย้ายถิ่นเข้ามาทำงานในประเทศไทย

สิ่งที่แรงงานข้ามชาตินั้นต้องการจากสังคมคือการยอมรับจากสังคม กลุ่มแรงงานข้ามชาติจำนวนมากไม่น้อยที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยเพราะประสงค์ต่อรายได้หรือค่าเงินที่สูงกว่าในประเทศของตนเอง มีแรงงานข้ามชาติอีกจำนวนมากไม่น้อยที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยแล้วไม่อยากจะกลับประเทศของตนเพราะรักประเทศไทยและเพื่อแสวงหาโอกาสที่กว่าให้กับตัวเอง แรงงานจึงมีความพยายามที่จะเรียนรู้ และพยายามที่จะค้นคว้าเพื่อที่จะสามารถพัฒนาและปรับตนเองให้สามารถใช้ชีวิตในสังคม เอื้อต่อหน้าที่การงาน และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในประเทศไทยได้ แรงงานข้ามชาติมีความมุ่งมั่นที่จะมาศึกษาให้ตนสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ทั้ง ฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ การเรียนรู้ส่วนใหญ่ของแรงงานข้ามชาติจะผ่านทางศูนย์การเรียนรู้ที่ได้มีการจัดการเรียนการสอนเนื่องจากตัวแรงงานเองสามารถเข้าถึงได้ง่าย

การส่งเสริมให้แรงงานข้ามชาติเหล่านี้สามารถเข้าถึงการศึกษาในหลากหลายรูปแบบทั้งในระบบแบบทางการและไม่เป็นทางการ (formal and informal education) แม้เป็นเพียงในขั้นพื้นฐานเพื่อการสื่อสารก็นับว่าเป็นประโยชน์ต่อตัวแรงงานอย่างมาก มูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน (Labour Right Promotion Network Foundation, LPN) เป็นอีกหนึ่งองค์กรพัฒนาสังคมที่ทำงานด้านการส่งเสริมการศึกษาให้กับแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย โดยได้ทำงานร่วมกับศูนย์ฝึกวัฒนธรรม ภาษา และศาสนา สามด้า (Samaedam Aid Education Sunday School) ซึ่งเป็นศูนย์การเรียนรู้สำหรับแรงงานสัญชาติเมียนมาร์ที่จัดตั้งขึ้นในชุมชนสามด้าซอยห้า เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยมีการจัดการเรียนการสอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้แก่แรงงานผู้สนใจ โดยมูลนิธิLPNได้จัดให้

เจ้าหน้าที่มาดูแลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่ศูนย์แห่งนี้โดยมีการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการสื่อสารขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนเพื่อให้สามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยได้ โดยมีระยะเวลาการเรียนการสอนตั้งแต่ 9.00-12.00นาฬิกา และเวลา13.00-15.00 นาฬิกาเป็นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยพระอาจารย์ชาวเมียนมาร์ ซึ่งจัดให้มีขึ้นในทุกๆวันอาทิตย์

จากการลงพื้นที่เพื่อสอนภาษาไทยแก่แรงงานผู้ที่สนใจในศูนย์แสมดำนี้ แรงงานข้ามชาติมีความตั้งใจเรียน มีความพยายามในการเรียนรู้ มีการฝึกฝนและมีการสอบถามข้อสงสัยในระหว่างการเรียนการสอนเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับสังคมไทย ผลจากการที่ได้เข้าไปสัมผัสกลุ่มแรงงานข้ามชาติกลุ่มนี้ บริบทโดยรวมไม่ได้มีความแตกต่างจากคนไทยเท่าใดนัก รวมไปถึงสิทธิของความเป็นมนุษย์ที่ควรได้รับการยอมรับโดยไม่แบ่งแยกด้วยคำว่า “แรงงานข้ามชาติ” สังคมควรที่จะเปิดโอกาสและยอมรับการอยู่ร่วมของแรงงานข้ามชาติผู้ซึ่งพยายามอย่างยิ่งยวดเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตในประเทศไทยได้

การเปิดโอกาสสร้างจุดยืนให้กับแรงงานข้ามชาติ จะมีใครไหมที่จะสอบถามความต้องการของกลุ่มแรงงานข้ามชาติอย่างแท้จริง มีแต่ความหวังว่าสังคมจะเปิดโอกาสในการเรียนรู้ของแรงงานข้ามชาติ โดยที่ไม่ยึดกับทัศนคติทางลบต่อกลุ่มแรงงานเหล่านี้ และเปิดใจยอมรับกลุ่มแรงงานข้ามชาติอาศัยอยู่ในสังคมไทย สัมผัสกับกลุ่มแรงงานข้ามชาติก่อนที่จะตัดสินว่าแรงงานข้ามชาติเป็นอย่างไร แล้วคุณละคิดอย่างไรกับแรงงานข้ามชาติ

ข้อเสนอแนะ

1.ระดับภาครัฐ

- ภาครัฐควรมีส่วนในการสนับสนุนที่จะขยายจำนวนศูนย์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมพื้นที่ที่มีความต้องการของกลุ่มแรงงานที่ต้องการศึกษา เช่นองค์กรส่วนท้องถิ่นอาจจะสนับสนุนพื้นที่ในการจัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ได้ในพื้นที่ของชุมชน เช่น วัด โรงเรียน อบต. เป็นต้น

2.ระดับภาคเอกชน

- อยากให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องสนับสนุนในการพิมพ์เรียนที่เป็นแปลทั้งภาษาไทยและต่างชาติเพื่อที่จะง่ายต่อการศึกษาต่อผู้เรียนและนำไปเผยแพร่ให้กับผู้ที่สนใจ,ศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมให้กับแรงงานในสังกัด

3.ระดับศูนย์การเรียนรู้

- ศูนย์การเรียนรู้ควรจัดการเรียนการสอน โดยที่มีการจำกัดจำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน
- ศูนย์การเรียนรู้มีพื้นที่ค่อนข้างแคบส่งผลให้การเรียนการสอนต้องนั่งเรียนด้วยกันจำนวนมาก จึงอยากให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพิ่มจำนวนห้องเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน รวมถึงมีโต๊ะนั่งอย่างสมกับอิริยาบถของผู้เรียน

ภาพ: การเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ที่ศูนย์การเรียนรู้แสมดำ

การเรียนการสอนวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2561 ถ่ายโดยนางสาวเบญจภรณ์ เจนสาริกรณ์